

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XI. - Štev. 1

Gorica - četrtek 1. januarja 1959 - Trst

Posamezna številka L. 30

OB NOVEM LETU 1959

Človeško življenje se sicer ne razvija v etapah kakor koledarska dirka, vendar odkar so stari Babilonci vpeljali koledar, si življenje predstavljamo kot dirko v etapah. Zato nam konec starega in začetek novega leta pomeni nekako etapo v našem življenju. In kakor ob koncu etape v koledarski dirki tekači in tudi navijači gledajo nazaj na komaj preteklo pot in tudi naprej na pot prihodnjega dne, tako delamo tudi mi vsi ob koncu ene letne etape naše življenjske dirke: radi pogledamo nazaj na v enem letu preteklo pot in tudi naprej na pot, ki nas v prihodnjem letu čaka, kot vsi upamo.

Ob koncu te etape človeške zgodovine, ki bo za vedno nosila značko 1958 po Kristusovem rojstvu, se človeštvo ozira nazaj in ugotavlja, da je bilo preteklo leto leto upov, ki so šli po vodi, in upov, ki so se uresničili. Vendar uresničeni upi so bili kaj skromni. Sputniki in Explorerji, ki so se bolj ali manj srečno zavrteli okrog naše zemlje, ti pač ne pomenijo za blagor človeštva kakega posebnega uspeha. So pač uspeh za tehniko, za blagor človeštva pa nikakor ne pomenijo posebnega uspeha. Tudi vseмирske rakete so bolj človeku v strah kakor v veselje. Drugih posebnih upov, ki bi se bili uresničili v letu 1958, pa nimamo. Posebno se ni uresničila srčna želja vseh narodov, da bi prišlo med državami do trajnega in trdnega sožitja v miru. Veliki borec in apostol za mir med narodi Pij XII. je legel v grob, ne da bi videl uresničeno svojo vročo željo, da bi se pomirila Vzhod in Zahod. Devetnajstkrat je za Božič pozival človeštvo k miru in mu kazal pravo pot do trajnega in trdnega sožitja v miru, a ni mu bilo dano, da bi videl sad tega prizadevanja. Hladna vojna, ki je nasledila vročo vojno iz leta 1945, se je v l. 1958 preko različnih faz razvijala naprej in celo parkrat resno ogrožala mir zlasti ob resni krizi v poletnih mesecih v Libanonu in kmalu zatem na Kitajskem morju ob Formozu. Viden znak nega nestalnega premirja je bilo zasedanje Združenih narodov, ki se še nikoli ni zaključilo s tako revno bilanco kot letos. Kljub vsemu temu pa upi ostanejo upi še naprej. Prenesemo jih v novo leto 1959 z voščili, naj se vsaj v tem letu uresničijo.

Katoliška Cerkev je v letu 1958 užila več zadoščenja kot ZN. To zadoščenje ji je prišlo predvsem po Mariji iz Lurda. Zmagoslavje, ki ga je v Lurdu uživala celo leto Marija s svojim sinom Jezusom, je bila najsvetlejša točka v preteklem letu. Motila je pa to radost v Lurdu misel na preganjanje Cerkev onstran železne pregraje. Cerkev molka in Cerkev v sponah je bila tudi najbolj temna stran zgodovine v preteklem letu. To stran pišejo brezbožni in diktatorski komunistični režimi že več let. Čeprav smo v preteklem letu obhajali 10-letnico podpisa listine o človeških pravicah, so nekatere teh pravic ostale mrtva črka ravno v deželah s komunističnim režimom. Med temi mrtvimi pravicami je tudi ona, ki pravi, da je vsak človek svoboden v izpovedovanju svojega verskega prepričanja in da zaradi vere ne sme trpeti nikakršnega zapostavljanja in kratenja državljskih pravic. Vsi pa vemo, kako se ta svoboda tepta ravno za železno pregrajo.

Kaj pa naša manjšina? Tudi mi moramo reči, da smo več upov pokopali kakor pa jih uresničili. Se vedno je le upanje naša zahteva, da bi se uzakonila slovenska šola na Tržaškem in Gorickem in da bi se vpeljala taka šola tudi v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini. Le upanje je ostala tudi želja, da bi dobili potrebno dovoljenje za graditev gledališke dvorane v ul. XX. Sept. v Gorici.

Mlad človek pa upa proti upanju. Človeštvo, Cerkev in tudi mi smo pa še vsi mladi. Zato upamo, da se bodo naši upi izpolnili v letu 1959, ko se niso izpolnili v preteklem. Kar nismo mogli doseči v preteklih etapah, to upamo doseči v naslednjih. V tem upanju stopamo vsi v novo leto Gospodovo 1959, ki naj človeštvo, Cerkev in nam izpolni več upov kakor preteklo leto 1958.

Srečno novo leto!

GLAS IZ ŠVICE O KOROŠKIH SLOVENCIH

(Dopis »Die Kärntner Slowenen zwischen Oesterreich und Jugoslawien« v Neue Zürcher Zeitung 19. okt. 1958.)

Le redkim od mnogo tisoč letoviščarjev, ki prebijejo dopust na obrežju Vrbskega ali Baskkega jezera v južnem delu avstrijske zvezne dežele Koroške, je znano, da se v tej ljubki pokrajini že desetletja bije zagrižen narodnostni boj. Na zunanji strani skoraj ni opaziti. Napisi po cestah, javnih poslopih in zasebnih hišah so nemški in vsakdo se s tujimi gosti razgovarja v nemščini. Kdor pa pristiškuje razgovoru med domačini, bo takoj opazil, da se mu glasijo nasproti ne nemški, temveč slovenski glasovi. Jezik, ki se govori v Južni Koroški, je slovenščina.

Se pred kakimi tisoč leti se je razprostiral prostor, na katerem so se naselili Slovenci, preko celega vzhodnega in jugovzhodnega alpskega področja od Jadranskega morja do Donave. Od tega je danes preostalo le prava slovensko jedro, to je Jugoslaviji pripadajoča Republika Slovenija z okoli poldrugim milijonom prebivalcev, manjša področja v sosednji Italiji in Južni Koroški ter nekaj vasi v Štajerski. Ostalo se je tekom stoletij ponemčilo. Tudi na južnem Koroškem so slovenske naselbine omejene na dele ozkega, okrog 120 km dolgega pasu med Dravo in mejo na Karavankah, toda v središču sega ta pas preko Drave do južnega brega Vrbskega jezera. A tudi v tem pasu so večja industrijska središča, kakor Borovlje, Železna Kaplja ali Pliberk pretežno nemška. Kljub temu so v Južni Koroški tri slovenska področja še več ali manj kompaktna, to je na spodnja Ziljska dolina med Beljakom in Smohorjem, v središču Rožna dolina s pokrajino južno od Vrbskega jezera in na vzhodu Podjunska dolina južno od Velikovca. Število slovensko govorečih prebivalcev Koroške se ceni na 60.000 do 70.000. Izidi ljudskih štetij niso zanesljivi, ker se je vsako teh štetij izvršilo s političnimi nameni ter je prikazalo absurdne rezultate.

NARODNA ZAVEST IN DRŽAVNA PRIPADNOST

Dočim bi mogli smatrati germanizacijo slovenskega alpskega prebivalstva v prejšnjih dobach kot naraven razvoj, tega ni več mogoče trditi od pojava nacionalizma v prejšnjem stoletju. Avstrijska monarhija je sicer razodevala v narodnostnih vprašanjih nekako zmnost. Toda že zgodaj so na Koroškem to stališče preplavile nemške nacionalne struje, ki so smatrale le tistega za polnopravnega državljanca, ki se je priznaval za pripadnika »višje, nemške kulture in nemške skupnosti. Na drugi strani se je mlada slovenska inteligenca trudila obuditi svojo lastno slovensko kulturo in pri tem se je seveda pojavila mi-

Zadeva Giuffrè

Parlamentarna komisija v Rimu za preiskavo čudne zadeve Giuffrè je končala svoje delo. Objavili so poročilo, ki so ga tudi javno prečitali v zbornici. Omenjena komisija je prišla do zaključkov, da so upravni in vladni organi v glavnem pravilno ravnali, ko so zvedeli za to, da neki Giuffrè posoja in sprejema kredite tudi s 100-odstotnimi obrestmi. Niso ga pa mogli prijaviti, ker niso za to imeli potrebnih pravnih predpisov. Vse delovanje nevidne banke namreč ni bilo v nasprotju s sedanjim zakonom o bankah. Edino finančnemu ministru Pretiju so očitali, da bi moral postopati bolj previdno. To ga je prizadelo in je hotel izstopiti iz vlade. Medtem si je parlament vzel počitnice. O zadevi bodo razpravljali potem. Minister Preti se je pa premislil in bo še naprej ostal v vladi.

rici nočejo veljati za Slovence in ki se bodo prej ali slej popolnoma ponemčili. Primeri renegantstva niso redki med prebivalci, ki niha med dvema poloma. Nemški prebivalci Koroške imenujejo te Slovence, ki jim ni mar njih pokoljenje, »windische«. Beseda nima le prezirlivega prizvoka, temveč je tudi slabo izbrana, zakaj »windisch« ali »Wendisch« je le stari germanski skupni izraz za »slawische« (slovenski). Zavedni koroški Slovenci inajo za svoje »odpadle« sorojake boljši izraz. Imenujejo jih, seveda zaničljivo, »nemčurje«. Aktivni poborniki slovenstva na Koroškem brez dvoma nimajo izgledov, da bi te ljudi spet pridobili zase in za svojo stvar.

Od strani nemških ekstremistov se je pojem »windische« zlorabljal. Sprva so razlagali, da so »windische« po plemenu in govoricu od Slovencev različno ljudstvo. Pozneje pa so izjavljali, da pomeni ta beseda avstrijski državni zvesto slovensko koroško prebivalstvo v nasprotju z zavednimi Slovenci, ki so jih nazivali jugoslovanske iredentiste. Oboje je napačno. Narčeje koroških Slovencev se nič bolj ne loči od knjižne slovensčine kot narečja istrskih ali južnoštajerskih Slovencev. V kolikor pa gre za vprašanje jugoslovanskih iredentistov, gre črta preko različnih skupin južnokoroškega prebivalstva. Ze pri glasovanju iz leta 1920 je bilo mnogo Slovencev, ki so sicer hoteli državno priključitev k Avstriji, a niso nikakor hoteli zatajiti pripadnosti k slovenskemu narodu. Danes pa je razpoloženje med koroškimi Slovenci kljub preganjanju v pretekli vojni še ugodnejše kot leta 1920. Opazovalci, ki so brez predsodkov, so mnenja, da bi se danes največ 20 odstotkov slovenskega prebivalstva ogrevalo za priključitev k demokraciji in kvečjem 5 odstotkov k sedanjim titovski Jugoslaviji. Ti možni iredentisti pa tvorijo danes le odlomek zavednih Slovencev Južne Koroške.

(Konec prihodnjic)

Mao Tse-tung odstopil

Tudi v daljni Kitajski je začelo nekaj migati. Kriza je zajela samo predsedstvo kitajske republike, kar je v komunističnih vladavinah nekaj neobičajnega. Pretekli teden so sporočili tujim odpodslanstvom v Peking, da je osrednje vodstvo KP na plenarnem zasedanju ugodilo prošnji Mao Tse-tunga, po kateri ne namerava več kandidirati za mesto predsednika republike. Kljub temu bo še nadalje ostal na čelu komunistične partije. Poročilo pravi, da je to željo sam izrazil, da bi se odslej bolje posvetil političnemu delu v stranki. Vendar se zdi, da to niso glavni razlogi, da dosedanji predsednik zapusti svoje mesto, ko je komunistična vladavina vsega kitajskega življenja v polnem teku kljub krčevitemu odporu kitajskega ljudstva proti sistemu kolektivnega življenja v tako imenovanih »ljudskih komunah«.

Kdo mu bo nasledil, ni še znano. Mao je bil tisti, ki se je v času odjuge po Stalinovi smrti zavzemal za sistem »stoterih rožic« ali različnih poti v socializmu. V resnici je sam uvedel v svoji državi še hujšo in nečloveško kolektivizacijo od sovjetske.

Bulganin moli konfiteor

Na zadnjem zasedanju centralnega komiteja sovjetske komunistične partije je opravil samokritiko bivši državni poglavar Bulganin. Povedal je, da je pripadal k protipartijski skupini. Obtoževal je svoje sokrivce: Molotova, Kaganoviča in druge. Nazadnje je prosil, naj mu tovariši dovolijo, da ostane še naprej član komunistične partije.

Kako mora biti v duši človeku, ki je celo življenje delal za uspeh komunizma, da ga ob koncu obtožijo protikomunističnega delovanja?

S plenuma v Kremlju

V Moskvi je zasedal osrednji odbor KPSZ. Največ je, kot po navadi, govoril Hruščev, in sicer o uspehih v kmetijski proizvodnji ter o bodočih načrtih. Pri tem je vso krivdo za pogrške in nedostanke v kmetijski politiki vrgel na protipartijsko skupino Malenkova, Kaganoviča, Molotova, Bulganina in Šepilova. Obtožil je še, da so sabotirali prizadevanja vlade za dvig kmetijske proizvodnje. Bulganin je nato izrekel samokritiko in se pridružil Hruščevim obtožbam proti ostali skupini, zlasti Molotovu. Bivši predsednik je dejal: »Hruščev ima popolnoma prav, da me obtožuje protipartijske dejavnosti. Vse, kar je Hruščev rekel, odgovarja resnici.« — S to samobtožbo se je Bulganin zaenkrat rešil. Ne ve se pa, kaj se za kulisami pripravlja proti ostalim.

Vse to zgovorno priča, da sovjetski sistem še vedno sloni na nasilstvu, katerega izraz je ravno

avtokritika, ena najbolj nemoralnih ter nazadnjaških srednjeveških metod za uničenje nasprotnika.

MIKOJAN POJDE V ZDA

Sovjetski podpredsednik Anastazij Mikojan bo v januarju obiskal Združene države. Ameriška vlada je že dala svoje privoljenje in mu zagotovila največjo prostost gibanja v ZDA. Obisk bo bolj zasebnega značaja, toda najbrž bo obiskal tudi Eisenhowerja in Dullesa.

Mikojan je najboljši strokovnjak za zunanjo trgovino. Vendar sodijo, da se njegov obisk ne bo omejil samo na trgovinska vprašanja, ampak tudi na politična. Zlasti bo verjetno skušal pripraviti pot za sestanek na najvišji ravni, ki ga Hruščev najbolj želi in morda tudi potrebuje za svojo moč in prestiž doma in v svetu. Novica o tem je bila neke vrste novoletno presenečenje.

KOROŠCI V AVSTRIJSKI DRŽAVI

Desetletja trajajoči pritisk, nasilje pod nacizmom in namerno zamenjavanje pojmov med slovenstvom in jugoslovanskim iredentizmom ni ostalo brez posledic. Danes se bo morda od 60.000 do 70.000 Korošcev slovenskega jezika še komaj 20.000 zavedno priznavalo za Slovence. K temu so pripomogli tudi dospodarski razlogi in naziranje, da je v nemško govoreči Avstriji popolno znanje nemščine koristnejše kot ohranitev jezika brezpomembne manjšine. Tako se je na Koroško stvorilo prebivalstvo okrog 40.000 do 45.000 ljudi, ki kljub slovenskemu pokoljenju in govo-

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

NAŠ TEDEN V CERKVI

- 4.1. nedelja: Ime Jezusovo
5.1. ponedeljek: sv. Makarij, opat
6.1. torek: Razglašenje Gospodovo; sv. Trije kralji, zapovedan praznik
7.1. sreda: sv. Lucijan, m.
8.1. četrtek: sv. Severin, opat
9.1. petek: prvi: sv. Julijan, m.
10.1. sobota, prva: sv. Pavlin, škof oglejski

SV. LUCIJAN († 312) rojen v Samozi, v Siriji, je zgodaj zgubil starše. Da bi se bolj posvetil duhovnemu življenju in proučevanju sv. vere, je razdelil vse premoženje revežem.

Po tedanji navadi se je učil govorništvu in modroslovja. Nato se je posvetil bogoslovju.

Bil je izmed najbolj učenih svoje dobe. Posebno se je zanimal za sveto pismo. Ker tedaj še ni bilo tiska, so sveto pismo razmnoževali s prepisovanjem. Pri tem so se urinile manjše napake v pisavi. Po-

skrbel je nove prepise, očiščene teh sicer nebitvenih napak. To izdajo je upošteval sv. Hieronim, ko je prestavljal sv. pismo na latinski jezik, ki se je še sedaj poslužujemo.

Ko je izbruhnilo spet preganjanje kristjanov, pod Dioklecianom, je bil vržen v ječo. Po devetih letih je bil mučen. V ječi je spisal apologijo, zagovor krščanske vere. Oblastniki so astali kljub temu neverni, potrjeni so pa bili mnogi neodlični kristjani.

Za sv. vero se zanimaš, ko poslušas pridige, razlago sv. pisma, ko bereš verske knjige, časnike. Tako se sam utrjuješ, pa tudi moreš sv. vero braniti pred nevernimi, dvomečimi, brezbriznimi.

Vsaka veda zahteva študija, pa bi ga ne potrebovala bogoslovna? Naj učenemu v svetnih vedah zadostuje versko znanje, ki ga je dobil v osnovni šoli? Tak je pač malo razumen, malo učen.

Iz življenja Cerkve

Obsojen duhovnik

Na Češkoslovaškem je bil obsojen duhovnik Karel Bartak na 15 let prisilnega dela zaradi svoje »protidržavne delavnosti«. Ta pa je obstajala v tem, da je vernike svaril, naj se ne pustijo vplivati od boljševiške propagande.

Verski vplivi na otroke v Rusiji

Prihodnji 21. kongres sovjetske kom. partije, ki se bo vršil v tem mesecu januarju v Moskvi, se bo bavil med drugim tudi z vprašanjem reorganizacije šolstva in z brezbožno vzgojo šolske mladosti. Sovjetski pedagoški časopisi obtožujejo namreč vzgojitelje, da se v šoli zadovoljujejo z razlago zgodovinskega materializma, da pa zanemarjajo pouk o ateizmu. Tako pride od tega, da otroci ostanejo še naprej pod vplivom vernih staršev in družine. Sovjetski brezbožci trdijo, da so vzgojitelji v šoli umsko premalo podkovani, da bi mogli z umskimi razlogi podpreti trditve, da ni Boga. Zato da morajo pa s praktičnim življenjem in z zgledom nadomestiti ta dokaz. — Tako verjetno misli tudi jugoslovanska partija, sicer bi ne prepovedovala verskega življenja vsem učiteljem in profesorjem.

Sovjetski brezbožci učijo ljudstvo že 40 let, da ni Boga, a jim še vedno ni uspelo, da bi ruskega človeka o tem prepričali. Komaj se mu ponudi prilika, že izpoveduje svojo vero v Boga. Kako to? Vera v Boga je zapisana vsakemu človeku v vest. Tam jo za nekoliko časa lahko zamorimo, izruti se pa ne da.

Najstarejši prepis

10 božjih zapovedi

so pred nedavnim kupili Amerikanci za 5 tisoč dolarjev (tri milijone lir). Ta prepis so našli v eni izmed znamenitih jam pri Kumranu v jordanskem delu Palestine. Sodijo, da so beduini našli tam še marsikak drug rokopis, ki ga pa še nočejo dati v upanju, da dobijo zanj še višje vsote. Ker jordanska vlada ne pusti izvažati dragocenih rokopisov, je tudi ta moral ostati v jordanskem delu Jeruzalema.

Angel Gospodov na trgu Sv. Petra

Zadnje nedelje je sveti oče z okna svojega stanovanja pozdravil pet tisoč romarjev, ki so bili zbrani na trgu. Povabil jih je, naj z njim molijo Angel Gospodov, kakor ga molijo ob tisti uri po vsem svetu. Nazadnje jim je podelil svoj blagoslov.

Številke govori o Lurdu

Letos je prispelo v Lurd 1044 posebnih vlakov, ki so pripeljali 700.000 romarjev (450.000 Francozov in 250.000 tujcev). Z rednimi vlaki je prispelo v Lurd 1.500.000 romarjev. 3486 letal je pripeljalo 123.835 potnikov. Računajo, da je z osebnimi avtomobili prispelo v Lurd 1.800.000 oseb. 10. avgusta so našli 48 tisoč privatnih avtomobilov, 30.000 avtobusov in pulmanov je pripeljalo 1.200.000 romarjev. Na splošno računajo, da je prispelo v Lurd v preteklem letu približno 5 milijonov romarjev.

V lurski vodi se je kopalo 49.500 bolnikov. 32 izmed teh bolnikov je bilo čudežno ozdravljenih. Zdravniška komisija ugotavlja te primere, da izreče dokončno sodbo.

V Lurd je prišlo 25 kardinalov, 809 nadškofov in škofov in več deset tisoč duhovnikov. Razdelili so 3.800.000 sv. obhajil. V

raznih bazilikah in v votlini se je darovalo 153.000 sv. maš.

Zaključek marijanskega leta bo 11. februarja 1959. Koristno in potrebno bi bilo, da bi tudi pri nas na primeren skupen način zaključili marijansko leto.

Pismo iz Sibirije

L'Osservatore Romano je objavil pismo, ki ga je neka nemška gospa poslala svojem iz Sibirije, iz kraja njenega preganstva. Pismo se glasi takole: »Vedno sem molila, da bi nam Bog dal milost, da bi mogli biti prisotni pri sveti maši in prejeti sv. obhajilo. Uslišal nas je! Tri tedne od tega je prišel k nam duhovnik iz Litve in ob zori je v našem revnem prostoru daroval tri svete maše. Kakšno nepopisno veselje je bilo za nas katoličane, da smo mogli po 12 letih opraviti sveto spoved ter prejeti Jezusa? To si morete predstavljati? — Ne, ne morete si predstavljati, kajti vi imate Jezusa vedno v vaši bližini.«

To pismo je velik očitek vsem mlačnim katoličanom, ki se nič ne brigajo za nedeljsko sveto mašo in za prejem sv. obhajila. Na razpolago imajo božjo tolažbo, pa je ne poznajo ali se je ne poslužujejo.

Letalo za misijone

Avstrijska kmečka katoliška mladina je zbrala 347.000 šilingov za nakup letala, ki so ga podarili misijonskemu škofu na Novi Gvineji msgr. Arckfeldu. V letalu je prostora za štiri osebe.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Spremembe v urniku obmejnih prehodov

Na sestanku pristojnih obmejnih organov na Bledu je bil dosežen naslednji sporazum glede urnika na nekaterih obmejnih prehodih:

Obmejni prehod **Opatje selo, Solkan II., Plešivo in Skrljevo** bodo vsako leto zaprti od 1. decembra do 15. februarja. Izmed navedenih prehodov bo le prehod Skrljevo v tem času obratoval štirikrat tedensko (torek, sreda, četrtek in petek).

Tudi obmejna prehoda **Podklanec in Robedšče** bosta imela v bodoče skrajšano obratovalno dobo. Vsako leto bosta zaprta od 1. decembra do 28. februarja. Obratovalni čas na obmejnem prehodu **Podklanec** ostane nespremenjen, bo pa ob nedeljah in praznikih zaprt. Obmejni prehod **Robedšče** pa bodo odpirali eno uro pozneje in zapirali uro prej kot je določeno v Videmskem sporazumu.

Za obmejni prehod **Mavinje** je določeno, da bo v času od 1. avgusta vsakega leta obratoval samo en dan v tednu, na četrtek. V ostalih mesecih pa tri dni v tednu (ponedeljek, sredo in petek). Dnevni obratovalni čas bo prav tako v smislu 18. člena Videmskega sporazuma.

Zaradi velikega števila prehodov na nekaterih blokih pa je bilo doseženo soglasje, da se podaljša obratovalni čas, in to na obmejnih prehodih **Vipolže, Hum, Solkan I., Pristava, Šempeter in Miren**. Za vse te obmejne prehode je določeno, da se dnevni obratovalni čas podaljša v letni sezoni (od 1. maja do 30. avgusta) do 22. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa do 24. ure. V ostalih mesecih se obratovalni čas ob delavnikih odvijata po določilih člena 18. Videmskega sporazuma, dočim je ob sobotah, nedeljah in praznikih podaljšan do 22. ure.

Podaljšan je bil dnevni obratovalni čas tudi na obmejnem prehodu **Gorjansko**.

JANEZ XXIII. - PASTIR IN OČE

Vse kaže, da hoče sveti oče širokoptezno izpolnjevati svoj program, ki ga je začrtal v svojem prvem govoru in ponovno poudaril v božični poslanici. Sveti oče hoče biti res dobri in usmiljeni pastir in oče. S svojim nasmehom in s svojo bodrilno, preprosto, včasih kar skromno besedo, se hoče približati vsem; najprej tistim, ki so najbolj potrebni in včasih najbolj zapuščeni.

V svojih nagovorih je že večkrat omenil krščanska telesna in duhovna dela usmiljenja. V svojih javnih nastopih pa ta dela tudi sam izvršuje.

BOŽIČNA POSLANICA

Zadnji teden je sveti oče zelo pogosto nastopil. V ponedeljek je sprejel 170 rimskih župnikov. Kot rimski škof jim je dal vrsto navodil za uspešno dušno pastirstvo v rimskem mestu, ki je sicer sedež krščanstva, a v verskem oziru precej mlačno in mnogokrat zancmarjeno.

V torek je naslovil na ves svet božično poslanico, kakor je to delal že pokojni Pij XII. V govoru je najprej omenil veselje katoličanov zaradi izvolitve novega poglavarja Cerkve. Nato se je poklonil pokojnemu papežu ter na kratko podal vsebino njegovih devetnajstih božičnih poslanic, ki so gotovo močnejšine s področja teoloških, juridičnih, asketskih, političnih in socialnih ved. Rekel je, da sta edinstvo in mir osnovna misel vseh govorov in poslanic Pija XII., ki so izdani v 19 debelih knjigah.

Tudi Janez XXIII. je poudaril to potrebo po edinstvi. V tej zvezi se je spomnil pravoslavne cerkve. Omenil je nadalje trpljenje Cerkve, kjer je preganjana; zlasti na Kitajskem in v deželah za železno zaveso.

MED Vatikanskimi uslužbenci

Dan pred Božičem je sveti oče sprejel v posebni avdienci vse tiste, ki prebivajo v Vatikanskem mestu. Avdienca je bila namenjena raznim uslužbencem, delavcem, uradnikom Vatikanskega mesta ter njihovim družinam. Bil je prvič, da se je kak papež na tak način spomnil vseh tistih, ki so v njegovi neposredni službi in kljub temu skoraj pozabljeni.

Polnočnico na božični praznik je sveti oče opravil v Pavlinski kapeli. Prisotni so bili člani diplomatskega zbora z družinami. To sveto mašo je prenašalo evropsko televizijsko omrežje.

Isti dan ob enajstih predpolodne je daroval sveto mašo v cerkvi svetega Petra. Namenjena je bila predvsem rimskim vernikom. Zanj ni bilo treba nobenih vstopnic in nobenih formalnosti.

MED BOLNIKI IN JETNIKI

Takoj po maši in po blagoslovu, ki ga je podelil zbrani množici na trgu svetega Petra, je sveti oče šel v otroško bolnico med male trpine in jim ponesel božično voščilo in veselje. Iz otroške bolnice je šel v veliko rimsko bolnico Santo Spirito, kjer je bolnikom s svojim blagoslovom in s svojo nasmevano besedo olajšal trpljenje in dal novega poguma. Na Božič popoldne je pa v Vatikanu sprejel skupino mladih pohabljenec, ki se vzgajajo v zavodih ustanove Don Gnocchi. Z njimi je preživel dobro uro božičnega veselja.

Katoliški svet je vse to delo usmiljenja in ljubezni sprejel z občudovanjem. Še bolj pa je sveti oče presenetil svet na praznik svetega Stefana, ko je šel med jetnike rimskega zapore Regina Coeli, kjer je trenutno 1200 kaznjencev. Ponesel jim je svoj blagoslov. S preprosto očetovsko besedo jih je bodril in tolažil. Po kratki pobožnosti v osrednjem prostoru velikega zapore je sveti oče šel skozi vse

hodnike in pozdravil jetnike, ki so stali pred svojimi celicami. Jetniki so papeža navdušeno sprejeli in marsikateri izmed njih je jokal od ganotja.

Po vrnitvi iz zapore Regina Coeli je sveti oče začel s sprejemanjem posameznih članov diplomatskega zbora, ki gredo v Vatikan, da izrečejo svoja voščila za novo leto.

POSVEČENJE SKOFOV

V soboto zjutraj je v cerkvi svetega Petra posvetil v škofo svojega državnega tajnika kardinala Tardinija, novega nuncijskega v Italiji monsignorja Grana, monsignorja Dell'Acqua iz državnega tajništva, ki je bil svoj čas v Gorici v službi pri nadškofu Margottiju, in še par drugih škofov iz raznih dežel, med njimi enega črnca.

V nedeljo popoldne je pa sveti oče pristvoval koncertu, pri katerem so izvajali Haendlov oratorij Mesija. Oratorij je pripravil ansambel teatro Fenice v Benetkah.

BOŽIČNI PRAZNIKI

Božični prazniki so povsod potekli v lepem razpoloženju. Polnočne svete maše so bile dobro obiskane.

V Betlehem, na kraj Jezusovega rojstva, je letos prispelo mnogo romarjev. Na prehodih med Izraelom in Jordanijo niso delali nobenih sitnosti.

Kardinal Spellman, ki prebije vsak Božič med ameriški vojniki, ker je obenem tudi vojaški škof, je bil letos med ameriški vojniki v Zahodni Nemčiji.

Casopisi poročajo, da so letos na Madžarskem katoličani z večjo lahkoto obhajali Božič. Komunistične oblasti, ki so druga leta praznovanje Božiča zelo ovirale, so bile letos bolj popustljive.

Božič onstran meje

Ob koncu glavnih božičnih praznikov lahko beležimo tudi, kako so jih preživeli naši bratje onstran državne meje. Predvsem je vsakogar zadelo dejstvo, da je bil tam tudi letos Božič običajen delovni dan. Otroci so morali v šolo. Da bi kdo ne manjkal, so najbolj goreči šolski voditelji posebej kontrolirali vse odsotnosti. Delavci so morali na delo, kajti tuči bolniško izpričevalo bi ne veljalo veliko kot opravičilo odsotnosti z dela. Kar je kmetškega prebivalstva, so pa vsi obhajali Božič prav kakor v lepih starih časih. Zato so bile cerkve pri polnočnici povsod polne. Tudi drugi dan pri jutranjih mašah je bilo veliko vernikov prisotnih. Prav tako so povsod po hišah delali jaslice in božično drevesce. Oblast je v toliko nagajala, da so n. pr. v Brdih bili ravno na vigilijo brez električne luči, drugod so se pa ravno na sv. večer pokvarili televizijski aparati. Ovirali so tudi zvonjenje o polnočji, saj je vsak župnik moral imeti posebno dovoljenje, ako je hotel zvoniti.

Uradna Jugoslavija je pa božične praznike povsem prezrla. Tito se je razgovarjal s Sukarmom na Galebu v toplih vodah Djakarte na Javi; njegovi ministri so imeli delovni dan v Beogradu ali kje drugje. Casopisje in radio so Božič povsem

pisal, takole: »Vsi prihajamo k tebi, da ti poklonimo svoje srce. Saj vidimo, kako te mnogi mučijo. Mi vsi ti verujemo, ne potrebujemo nobenih dokazov. Vsi moji učenci so v tvojih pesmih našli same sebe, svoje sanje in svoje bolečine. Bili so srečni, da so brali v njih to, kar sami čutijo, a ne znajo izpovedati. Tukaj smo revni, a zapomni si, da bo zate in za tvojo mamo vedno dovolj prostora, če vama bo tam prehod, če vama bo človeška hudobija še grenila življenje.«

To pismo je pomenilo zame odrešenje: rešilo me je obupa in sovraštva.

Na svetu so torej še ljudje, ki verujejo vame in me ljubijo. Tisti dan sva jaž in mama jokali od veselja kot že dolgo prej ne.

Toda kljub temu se moje nebo ni hotelo razjasniti. Dolge mesece sem blodila iz cerkve v cerkev, da bi našla Boga; ni mi uspelo. Pred mano je bila samo mrzla, negibna stavba.

V meni se je nekaj zlomilo; vse sovraštvo, ki me je navdajalo, mi je odneslo vero in z njo sleherno veselje. Vsak pokušus tistih, ki so mi jo hoteli vrniti, je ostal brezuspešen.

Ostala sem gluha za vsako besedo. Brezupno sem taval v temi in iskala v svoji duši odgovor.

In prav tedaj, v tej nepregledni temini,

zamolčali. Devetdeset od sto Slovencev in Hrvatov je obhajalo Božič, partija in državne oblasti ga niso, napravile so celo, kar so mogle, da bi ga tudi drugi ne.

Za posvečevanje Gospodovega dne

Zveza katoliških profesionistov v New Yorku je na svojem kongresu odločila, da povabi vse člane v Združenih državah, naj sprejmejo Zakonik za posvečevanje nedelje. Mnogi so se že odzvali in hočejo posvečevati nedeljo res v polni meri. Na podlagi tega zakonika se člani obvežejo nele, da se bodo redno udeleževali sv. maše, kar kot katoličani že vršijo, pač pa da bodo pri nedeljski sv. maši tudi prejeli sv. obhajilo ter da bodo ostali del nedelje posvetili družini, obisku bolnikov in čitanju verskih in katoliških časopisov.

Mnogi kristjani spreminjajo Gospodov dan v delavnik hudobnega duha s tem, da kopicijo greh na greh. Newyorški profesionisti pa hočejo z zgledom pokazati svetu, kako je treba Gospodov dan posvetiti, da dviga duha k Bogu in dá človeku njega vreden oddih.

Po vseh belgijskih cerkvah so brali pred kratkim poslanico škofov o posvečevanju nedelje. V tej poslanici pravijo, da je eden izmed znakov duhovnega propadanja človeka in družin prav skrunjenje Gospodovih duš.

Človek ni stroj, zato potrebuje oddiha. Dušo ima, zato mora zanj malo bolj poskrbeti in to dela ob nedeljah. Kdor skrubi Gospodov dan škoduje sebi, svojemu zdravju, odganja blagoslov od svojega dela in žali Boga.

Posvečujmo Gospodov dan tako kot zahteva postava božja!

je odgovor končno prišel. 17. septembra mi je poslal pismo moj prijatelj, učitelj iz Bellinzaga. Rekel mi je, da praznuje 21. istega meseca petdesetletnico mašniškega posvečenja, toda praznik ne bo zanj popoln, če se ne bo mala Minou pridružila svojim malim prijateljem iz Bellinzaga.

Tedaj sem jasno začutila, da moje mesto je tam, med njimi, ki so mi nudili svojo pomoč, ko sem jo najbolj potrebovala. Samo tam bom lahko našla tisti mir, ki sem ga tako dolgo zaman iskala. Dve leti prej so mi ponudili prostor pri svoji mizi. 21. septembra sem šla k njim, da bi mi ta prostor dali.

Tisto jutro je mala deklica v beli obleki šla k duhovniku in ga prosila za spoved. Nikoli ne bom mogla povedati, s koliko dobroto, s koliko ljubeznijo me je spraveval. Uro pozneje so lahko vsi videli med njimi deklico, ki je končno spet našla izgubljeno veselje. Bellinzago je bila zame svetla pot, ki me je rešila pred temno nočjo.

Ko bom za vedno zatisnila svoje oči, se hočem vrniti tja in tam spati večno spanje. Nočem marmorja, nočem dragocenih kipov. Nočem niti, da se napiše moje ime. Samo to želim, da se zapiše: »Tukaj je mala deklica našla svojo pot, ker je našla ljubezen.«

Prevedla Miranda Zafred

M. FILEJ

ANTON ŠUBELJ

pevec in glasnik slovenskega naroda v Ameriki

Mnogo je naših ljudi, ki čakajo božične praznike, da sežejo po novem koledarju in po knjigah Mohorjeve družbe. V mirni domači zbranosti si želijo pregledati zapisano kroniko življenja in delovanja našega naroda, da se seznanijo s tem, kar so Slovenci storili v letu dni, ki se bliža h koncu.

Poleg Mohorjevih knjig, ki prihajajo v naše domove že celih 100 let, kot najzvestejše in najbolj zaželeno prijateljice, nas veselijo te dni še bogate božične izdaje naših časopisov.

Ko prebiramo te lepe knjige in listamo naše časopise, čujmo se resnično zgodbo o Antonu Šubelj, pevcu in glasniku slovenske pesmi v Ameriki.

Anton Šubelj se je rodil v Rodici pri Domžalah leta 1899. Ze kot deček je kazal veliko zanimanje za petje. Rad je hodil s svojo materjo v domačo cerkev, kjer je mati prepevala na koru. Kmalu je mali Tonče postal pevec in čestokrat sta mati in sin sama v duetu pela na koru. To je ljudem tako ugajalo, da sta morala na željo vseh večkrat solo peti. Ta izredno nadarjeni pevček ni smel ostati doma. Poslali so ga zato v Ljubljano na konservatorij in pozneje še v dramsko šolo. S pomočjo sestre Ivane iz New Yorka je šel nadaljevat svoje študije na visoko glasbeno šolo v Berlinu. Vrnil se je v Ljubljano kot izšolan solopevec in bil sprejet v Opero, kjer je nastopil v operi Gorehjskega slavčka z najlepšim uspehom.

PRVIC V AMERIKI

Toda dolgo časa ni ostal doma, ker ga je mikala tujina. In res, v januarju leta 1928 ga najdemo že v New Yorku.

Od tega leta dalje je njegovo življenje ostalo posvečeno slovenski pesmi, ki je po njegovi izredni zaslugi dosegla v Ameriki največje zmagoslavje. Njegova totalna predanost naši pesmi mu je navdihovala najrazličnejše podvige, da je mogel seznaniti ameriško javnost z našo pesmijo tako, da so Američani presenečeni obstali ob toliki lepoti slovenskih melodij. Vsi so ga radi poslušali, od preprostih ljudi pa do izobražencev, od umetnikov, gospodarstvenikov pa do politikov, ki so zavzemali najvišja mesta v državnem ustroju.

Pa ne samo Američani, tudi naši izseljenci si bili presrečni, ko so poslušali tega izrednega pevca, ki jim je tako milo pel o domovini, o beli Ljubljani, o prelestni Gorenjski, o zeleni Koroški, o sončnem Jadranu, o dražestnih devojkah in o šegavih fantih.

Da je mogel zajeti vso ameriško javnost z našo pesmijo, se je poslužil radia in samostojnih koncertov. Prepotoval je Ameriko in držal čez sto koncertov. Njegovi koncerti so bili nekaj edinstvenega. Njegov sočen baritonski glas, njegova privlačna osebnost, njegova umetniška zrelost v podajanju slovenske pesmi, njegov očarljiv nastop v narodni noši: vse to mu je prinašalo briljantne uspehe na koncertih, da si je osvojil vse poslušalce. Ni čuda, da so ga hoteli vsi imeti v svojem krogu. Zato so si sledili koncerti v dvoranah, v parkih, v šolah in v zasebnih vilah. Vse to je dosegel v enem letu.

Naslednje leto 1929 se je vrnil v Evropo. Bil je v Ljubljani, v Berlinu in v Milanu, kjer je tudi imel uspele koncerte. V Milanu je celo nekaj mesecev posejal pouk solopetja na Konservatoriju, da si je prisvojil še kakšno možnost učinkovitejšega niansiranja v solističnem izražanju.

DRUGIC V AMERIKI

Po enoletnem bivanju v Evropi se je podal spet v Ameriko. Tam je tedaj vladala depresija in zato skoro ni bilo mogoče misliti na koncerte. Toda nadvse podjetni Šubelj se ni prestrašil. Omisli si je poseben repertoar pesmi primernih različnih šolam in klubom. Sestavil je program najbolj nenavadnih pesmi in jim dal naslov: »Songs from distant lands — Pesmi za otroke od osmega do osemdesetega leta.« V ta repertoar je vnesel tudi veliko naših pesmi. Nato je s tako pripravljenim programom začel drugo koncertno turnejo skozi vsa večja mesta vzhodne Amerike. Obiskal je razne šole in klube ter držal 145 koncertov. Naj omenim, da je moral imeti kar pet koncertov na sami High schools v Bostonu, ki mu jih je omogočila Mrs. Thacher Kimball; dva koncerta za High schools v New Yorku, ki mu jih je pripravila Mrs. Eleanor Roosevelt, žena takratnega guvernerja države New York; koncert, ki ga je imel v vili veletrogovca J. P. Morgana; koncert, ki ga je držal pri slavnem portretistu Kasslu, itd.

Tudi ti posrečeni koncerti so vsepovsod dosegli pravo zmagoslavje, tako da je bil naprošen in je dobil angažman v Metropolitan operi, kjer je ostal celih 14 let, do 1946. leta. Njegovi nastopi v Operi so bili nekaj tako dovršenega, da boljšega si ne moreš misliti. Na turnejah so z opero prepotovali razna mesta in dežele. Pa tudi izven ameriških meja so z opero bili v Venezueli, v Kubi, v Havani, v Caracas in drugod. Naj omenim še, da je Šubelj večkrat pel pod taktirko slavnega Toscaninija.

Temu opernemu področju se je leta 1944 pridružil še tretje: postal je asistent pri International Balletu, ki ga vodi znameniti Marquis de Cuevas.

Leta 1945 so Šubelju ponudili vodstvo Metropolitanškega zbora za javne nastope, a je odklonil in se naslednje leto poslovil od Opero. Tudi sedaj neumorni Šubelj ni ostal v brezdelju. Naprošen je sprejel službo pri Associated Concert Bureau. Namen

Franc Erjavc:

Koroški Slovenci

Založila Družba sv. Mohorja v Celovcu. I. del. 1955. Str. 192. - II. del. 1956-1959. Str. 975.

O tako obsežnem delu, kot je Erjavčeva zgodovina koroških Slovencev, je v poljudnem tedniku mogoče poročati samo na kratko. Avtor je začel pisati priročen zgodovinski pregled za celovški list »Naš tednik - Kronika«, kjer so ga objavljali od avgusta 1955 dalje. V knjižni obliki je I. del izšel 1955. Obravnava stari in srednji vek. Ker Slovenci od VIII. stol. naprej politično niso bili samostojni, se je pisatelj nujno moral baviti z državnopravnim okoljem, v katerem so Slovenci živeli. To velja vse tja do konca prve svetovne vojne.

Kaže, da je po prvem delu avtorja snov zgrabila. Začel se je poglobljati v prve vire, gradivo se mu je kopičilo; spoznal je, da veliko stvari o koroških Slovencih naše zgodovinske splošne ni zabeležilo, ker se noben slovenski zgodovinar še ni ukvarjal z njim. Zato je okvir dela naraščal in tako je iz suboparnega, s publicistično rutino napisanega zgodovinskega pregleda začelo nastajati temeljito zgodovinsko delo, živa slika slovenske pre-

tega urada je bil pomagati mladim ameriškim umetnikom, da si utrejo pot do umetniškega poklica. Šubelj si je zelo resno vzel k srcu to delo in je v enem letu (1947-1948) poslušal nad šest tisoč mladih pevcev, pevki, pianistov in violinistov ter nudil možnost 125 mladim umetnikom, da so si utrli pot k umetniškemu poklicu. Naj omenim vsaj enega izmed teh: pianista Van Cliburna, ki je pred nekaj meseci slavil svoj veliki triumf v Moskvi in odnesel v Ameriko skoro nedosegljivo mednarodno nagrado Čajkovskega, namenjeno pianističnim virtuozom.

MED ROJAKI V CLEVELANDU

Cetrto področje, kamor je Šubelj raztegnil svoje glasbeno udejstvovanje, je bil slovenski del Clevelanda, kjer živi nad 50.000 Slovencev. Ze leta 1934 je Šubelj organiziral v Clevelandu mladinski zbor, kjer je pelo nad 500 naših otrok. Iz tega zbora so se pozneje razvili razni zbori. Leta 1940 pa sta pesnik Zorman in Šubelj reorganizirala pevski zbor Zarje ter ustanovila nov zbor, ki so mu dali ime »Glasbena Matica«. Prvi koncert Glasbene Matice se je vršil 8. nov. 1940. Nato so sledili še razni in številni prekrasni koncerti, dokler niso dosegli končno še operne predstave. Tako so tudi Slovenci v Clevelandu prišli do svoje Opero. Če pomislimo, da ima vsa Amerika komaj dvoje stalnih opernih gledališč, potem bomo morali res občudovati Šubeljevo delo na glasbenem polju, ki ga je doprinesel za Slovencev v Ameriki. Od tedaj je Glasbena Matica pod vodstvom Šubelja naštudirala že celo vrsto oper, kot so: Seviljski brivec, Netopir, Cigan baron, Traviata, Rigoletto, Tosca, Figarova svatba itd. Posebne omembe vredna je Massenejeva opera »Marija Magdalena«, ki so jo Slovenci dali sploh prvi v celi Ameriki.

Taka je torej življenjska pot našega slavnega pevca Antona Šubelja. Mi vsi smo ponosni nanj in mu čestitamo k neprecenljivemu delu, ki ga je doprinesel za zmagoslavje naše pesmi širom Amerike. Želimo mu še veliko let življenja, polnih nadaljnjih uspehov ob najlepšem zadoščanju, da je storil vse, kar je storiti mogel, da bi naša pesem nikdar ne umrla med clevelandskimi in ameriškimi Slovenci sploh.

Božični koncert v Gorici

Prišel čas je krog božiča...

Sveti, blaženi božični čas, ki pričara v človeško srce vso čudežno srečo detinskih let, da znova zasanja in se ob njej odpočije. In kaj nas globlje prevzame kakor pesem, naša mila božična pesem? Kjer koli se oglasi, nam s svojo toplino privabi solze v oči, da postanemo kakor otroci: dobri, odkriti in za ljubezen pripravljeni.

In kakor se otroci vesele jaslic in božičnega drevesca, tako goriški Slovenci težko čakamo zadnje nedelje v letu, ko nam združeni pevski zbori z Goriške na pobudo Slov. kat. prosvetnega društva v Gorici pripravijo vsakoletni koncert božičnih pesmi. Malokdaj se v stolnici zbere toliko ljudstva, kakor prav tega dne. Ze devet let obhajamo goriški Slovenci to lepo božično slavo, ki nas druži in zbližuje, obenem pa utrjuje v nas zavest skupnosti, ki nam je v tem trdem in razrvanem času tako zelo potrebna.

Tudi letos smo bili tega praznika veseli. Sončen nedeljski popoldan je pripomogel, da se je slovesnosti udeležilo še večje število vernikov kakor prejšnja leta. Spored je obsegal govor, koncert božičnih pesmi ter slovesen blagoslov s petimi litanijami in zahvalno pesmijo.

Združeni pevski zbori (okrog 150 pevcev) iz Gorice (SKPD in Dekliška Mar. družba), Pevme, Steverjana, Jazbin, Doberdoba, Rupe in Jamelj so pod vodstvom prof. Mirka Fileja najprej zapeli večno lepo »Sveta noč, blažena noč«. Nato je govoril č. g. dr. Kazimir Humar, ki je v lepih, globokih besedah prikazal veličino božične pesmi, ob kateri se zgane še tako zakrknjeno zrak, da se približa božjemu Detetu in zahrepeni po njegovi odrešujoči milosti. Priporočal je zlasti mladini ljubezen do lepega petja, ki dviga duha k Bogu in plemeniti srce. Pohvalil pa je tudi požrtvovalne pevce in pevke, ki se ne ustrašijo nobenih žrtev, da sebi in drugim v veselje lahko pripravijo tu pa tam kak izreden pevski nastop.

Po govoru so pevci izvajali naslednje skladbe za mešani zbor: Angelsko petje, Presveta noč, Noč božična in Počivaj, milo Detece, ter skladbi za moški zbor Nad

šolah in literarnem polju. Pisec analizira položaj slovenskega jezika; v dodatku navaja bibliografijo, ki obsega rokopise od brižinskih spomenikov do 1800, bukovniško pismenstvo in praznoverska besedila ter tiskane knjige koroških slovenskih pisateljev od 1574 (Pachernecker) do 1800. Vsega tega je veliko več, kot bi človek mislil, sodeč po poznejšem stanju.

Avtorja zanima razvoj pravnih načel in sodstva. Zlasti podrobno podaja reforme Marije Terezije in Jožefa II. v okviru razsvetljenih idej in refleks njihove uresničitve na življenje slovenstva na Koroškem. Pregledal je grmade gradiva o vseh mnogoličnih pojavih še ne izravnane življenja takratnega časa in ga uredil v lepo in smotno sliko. Na koncu je dodal sezname vseh svetnih gospodov in cerkvenih poglavarjev koroških Slovencev; med zadnje spadajo za ozemlje južno od Drave oglejski patriarhi in njihovi nasledniki prvi goriški nadškofje. Zelo ustrezne je kronološki pregled važnejših zgodovinskih dogodkov, ki so v zvezi s Slovenci, od 1500 do 1792.

»Koroški Slovenci« niso samo politična zgodovina; so tudi lepa kulturna slika tristoletne preteklosti. Zelimo le, da bi avtor to tehtno delo srečno pripeljal do konca.

a. k.

Betlehem svoj čar in Pastirji, povejte.

Pesmi je z orglami spremljala gđc. Lojzka Bratuževa.

Za slovesni blagoslov je pristopil k oltarju preč. msgr. Novak ob asistenci čč. gg. Cotiča in Stante. Litanijam z božičnimi odpevi je sledila zahvalna pesem, ki jo je zapela vsa cerkev, da je mogočno zadonelo pod stolniške oboke. Pobožnost je zaključila božična Kaj se vam zdi, pastirčki vi.

Vse pesmi so pevci zapeli zelo lepo in z občutkom, tako da so izzvenele v srcih vseh, ki smo jih poslušali, in najsajšo molitev. Verniki in duhovščina pa so petju sledili z največjim zanimanjem in v popolni tišini; z vseh obrazov je žarel odsev notranjega veselja in pobožnega občutja. Marsikdo se je vprašal, kako je mogoče toliko glasov izliti v eno samo ubrano melodijo? Kdaj so se vadili in kje? Na kako skupno vajo pri združenih zborih skoraj ni misliti. Toda kdo presteže ure, ki jih je žrtvoval neutrudljivi dirigent prof. Filej, ko je tekal k pevskim vajam od vasi do vasi ter popravljal in pilil?

Res, mnogo truda zahteva tak nastop, ali veselje, ki ga je pripravil nam, ki smo bili tega umetniškega užitka deležni, naj bo dokaz hvaležnosti vsem, ki so tako nesebično k temu prispevali.

Po končanem slavu je ta in oni izjavil, da je bilo zelo lepo, le da je bilo pesmi premalo. Se in še bi bili poslušali...

Razšli smo se s sladko zavestjo, da nas je še veliko in da smo kljub revščini — bogati.

L. S.

Opereta Boccaccio

Ob predstavi Suppejeve operete »Boccaccio« je stopilo ponovno pred nas vprašanje našega glasbenega življenja na Tržaškem, kako pogrešamo pevce in stalnega orkestra, zato občudujemo pogum Oskarja Kjudra. Od Planinske rože do »Boccaccia« pa je velik skok, ki nujno zahteva stopnjevanja.

Kontrast petje-igranje (slednje pod vodstvom spretno roke Antona Korena) je bil marsikje izrazit, tako da je bil najboljši pevec igralec Stane Staresinič. Pokazal se je nele kot odlični igralec, temveč tudi kot dober operetni pevec. Prijeten nastop je imela tudi Pertotova. Humor operete je preveč oddaljen od svojega okolja, zato je bil marsikje smeh prisiljen. Poleg tega pa nam je ljubiši in tudi bolj dosegljiv dunajski motiv. Seveda je izbira težka, predvsem če mislimo na naše razmere. Tako delo zahteva vaje in ponovno vaje, da pridemo vsaj do povprečnosti, seveda glasbene.

Jože Cesar je znal, kot pravi umetnik, dati gledalcu prav lepo in okusno sliko florentinskega okolja. Kostumi in koreografija pa sta dali še večji sijaj.

Napredek smo opazili v zboru, ki je bil tokrat bolj sproščen in mogočen. Originalen in poln humorja je bil trio Sancin-Kobal-Lukež. Dirigent Oskar Kjuder je z veliko točnostjo in jasnostjo obvladal orkester in pevce.

Zal je, da ni imel boljše izbire v delu, orkestru in odrskem delu.

Dušan Jakomin

Opatija — mesto stoletnikov

Zagrebski list javlja, da živi trenutno v Opatiji 1216 oseb v starosti od 90 do 100 let. 11 oseb je starih 120 let. Med temi starci imajo večino žene. Nekega starega moža so časniki vprašali, koliko je star. Izjavil je, da 95 let. Nazadnje pa so ugotovili, da šteje 108 let.

JANUAR 1959 - MESEC NAŠEGA KATOLIŠKEGA TISKA

Orientalne legende

o Treh kraljih

Kar je zapisal evangelist Matej o Treh kraljih, ki so prišli z Vzhoda in se poklonili novorojenemu božjemu Detetu, je vzbujalo v domišljiji starih bralcev mnenje, da so to morali biti duhovniki poganskega boga Mitre, ali pa kakega drugega iranskega ali babilonskega božanstva, ki so bili posebno izobraženi v zvezdoslovju. Toda vzhodna ljudska miselnost, zavita v bogastvo legendarnosti, je dobila z Matejevimi zapisom še večji pomen. Najstarejše ljudsko mnenje o modrih sega v negotov čas in pripoveduje: »Modri so v pričakovanju izpolnitve prerokbe čakali, da se pokaže na nebu zvezda, kar bo znamenje, da se je rodil velik Kralj Izraela...« Modreci, ki jih je v vzhodnih verstvih bilo zelo veliko, so določili izmed

sebe posebne čuvaje, ki so odšli vsako leto na najvišjo goro in tam ostajali po tri dni, ki so bili posvečeni očiščenju in molitvi. Na gori so prosili in molili, naj se prikaže znamenje, objubljena in prerokovana zvezda. Sto in stoletja so ponavljali ta običaj in naloga čuvajev je prehajala iz roda v rod, od očeta na sina, in če teh ni bilo, na najbližje sorodstvo.

Končno se je ob Jezusovem rojstvu tem čuvajem prikazala dolgo pričakovana zvezda in tajinstven glas jim je dejal: »Pojdite hitro v Judejo in tam boste našli rojenega Kralja, ki ga pričakujete...«

V INDIJSKEM SVETU

V daljnji Indiji, kjer je živel in učil modrec Zaratustra, pravijo, da je ta nekoč stal pri vodnjaku s svojimi učenci, jim govoril o magiji in jim prerokoval: »Glejte, Devica bo spočela brez moža, in v znamenje rojstva božjega Sina boste videli na Vzhodu svetlo zvezdo, ki bo

svetlejša od sonca in drugih zvezd neba. Toda to ne bo zvezda temveč božji angel. Ko boste videli to svetlobo, se nemudoma odpravite v Betlehem. Tam se poklonite novorojenemu in ga obdarite. Zvezda vam bo kažipot k Njemu...« Ta napoved je šla iz roda v rod skozi tisočletja in prišla tudi do modrih, o katerih govori sveto pismo. Ti modri so se davne napovedi takoj spomnili, ko se je pokazala na nebu objubljena zvezda. Ves bližnji Vzhod je bil pod vtisom velikega prihoda o Objubljenem, čeprav niso imeli o njem one jasnosti, kot so jo imeli Judje iz zanesljivih poročil in zapiskov.

BABILONSKA LEGENDA

Se starejša oblika napovedi zvezde pa ima svoj izvor iz časa, ko je Bog izgnal Adama iz raja, in ko je Kajn ubil Abela. Napoved naj bi bil dal sam Bog pismeno in zagotavlja: »Gospodu se je zamislil prvi človek, ko ga je izgnal iz raja in za-

radi bratomorstva. Zato mu ni dal le sina Seta, ki pomeni sina tolažbe, temveč se je sam ponudil, da postane človek, kakor je Adam hotel postati Bog...« Gospod se je pismeno zavzel in z zlatimi črkami potrdil svojo obljubo.

...»V letu šest tisoč, šestega dne bom poslal edinorojenega Sina, Sina človekovega, in on ti bo povrnil tvoje dostojanstvo. Tedaj boš ti, Adam, združen z Bogom v neumrljivem telesu in boš mogel kot jaz ločiti dobro od hudega...«

Ta dragocena in zapisana obljuba, prvi izročilo, je šla v šest tisoč letih skozi stotine rok od Adama na Seta, od Seta na Noeta, od Noeta na Sema, od Sema na Abrahama in na velikega duhovnika Melkizedeka. Od Melkizedeka skozi vrsto velikih duhovnikov v babilonski sužnosti in od teh na modre, ki so prišli v Babilonijo v času perzijske zasedbe. Tako je prišel zapisan dokument iz judovskih v tuje roke. To pismo je nato prehajalo iz

roda v rod modrih, do onih, o katerih govori Matejev evangelij in katerim je bilo dano, da so videli izpolnjeno Gospodovo obljubo.

PERZIJSKA LEGENDA

Perzijska legenda pripoveduje, da je ob Jezusovem spočetju po sv. Duhu pohitel iz nebes po mavričnem loku na perzijske poljane božji poslanec, angel. Prišel je na zemljo, ko je padel prvi mrak in se ustavljal pri ljudeh, ki so slavili velik praznik ognja. Ker pa je bil ta angel svetlejši kot zvezde, je njegova svetloba osvetlila vso deželo. O tem nenavadnem pojavu so se posvetovali modri in ugotovili, da se je izpolnila davna obljuba, da je rojen Objubljeni, da se mu morajo pokloniti in ga obdarovati. Tedaj je Melkon, perzijski kralj, zbral v velike zaboje mirne, aloe, krzna, barzana in platna. Arabski kralj Gašpar pa je zbral redke in dragocene dišave. Indijski kralj Balta-

Sv. Ivan

Božični praznik smo obhajali zelo slovesno. Ob polnočnici je bilo sicer deževno vreme, a to ni motilo udeležbe. Dasi je naša cerkev precej prostorna, je bila premajhna. Veliko ljudi je moralo stati pred vhodom. O polnoči in pri dnevnih pobožnostih je nastopal pevski zbor pri latinskih mašah in lepih slovenskih pesmih in obnovil v naših srcih staro božično rapoloženje.

V okviru pevskega zbora smo doživeli veselo dogodek. Večno zvestobo sta si obljubila g. dr. Darko Cerkevnik in gđc. Zinka Požarjeva, oba dolgoletna člana pevske družine. Poročni obred in poročna maša sta se vršila preteklo soboto v župni cerkvi ob navzočnosti številnih sorodnikov in prijateljev. Bog jim a podeli svoj blagoslov in vztrajnost v delu za dobro stvar!

Za prihodnjo nedeljo 4. januarja je na-

V NEDELJO 4. JANUARJA 1959
OB 15.30

BO V CERKVI SV. IVANA V TRSTU

KONCERT BOŽIČNIH PESMI

NASTOPAJO

ZDRUŽENI PEVSKI ZBORI

povedan v naši cerkvi koncert božičnih pesmi. Nastopili bodo številni pevski zbori. Začetek bo ob polštirih popoldne. Na našem koru je velik prostor za številne pevce in tudi v cerkvi je dovolj prostora za mnogo gostov. Zato pričakujemo obilno udeležbo.

Babbo Natale

Tržaški g. škof se je v božičnem govoru dotaknil perečega vprašanja. Omenil je namreč, da se počasi, a gotovo vedno bolj pojavlja v božičnem okolju »Babbo Natale«, ki je bil do nedavnega v italijanskih deželah popolnoma nepoznan. Stavil si je vprašanje: »Kaj pa ima opravka z božičem, ki govori o Detetu, ta stari mož z belo brado? Ali nas ta mož ne uvaja v pozabljenje velike krščanske božične skrivnosti o prihodu božjega Odrešenika na svet?«

Na žalost je tako! Kakšna je razlika med tem božičnim dedkom, ki od Božiča nima drugega kot ime, in med dedkom mrazom, ki ga uvajajo komunisti? Verjetno prav nobena. Oba nam sicer govori-

Božični prazniki v Gorici

Proti vsemu pričakovanju so bili božični prazniki izredno lepi in sončni. Zdelo se je, da smo že v zgodnji pomladi. To je mnogo pripomoglo k še lepšemu božičnemu razpoloženju. Za polnočnico so se vse goriške cerkve napolnile z verniki, ki so tudi v velikem številu pristopili k svetim zakramentom. Za slovenske vernike je bila polnočna sv. maša v cerkvi sv. Ivana. Daroval jo je č. msgr. Novak, ki je imel ob evangeliju tudi lep božični nagovor. Na koro pa so lepo prepevali pevci SKPD. Lepa je bila tudi jutranja sv. maša v stolnici, kjer so se raz kor glasile naše lepe božične pesmi. Skoro po vsch hišah so postavili jaslice in božično drevesce in Goričani so preživeli Božič v krogu svojih dragih.

Zvečer pa so goriške ulice, zlasti še,

ta o darovih, a učita ljudi pozabljati na največji dar, ki ga je Bog dal človeštvu: učlovečenje božjega Sina, ki je omogočilo odrešenje človeštva.

430 milijonov lir za gradnjo tržaške postaje

Pred dnevi so tržaškemu mestu odobrili vsoto 180 milijonov lir za električne in vodovodne instalacije na novi centralni postaji. Dela za dokončno prenovitev centralne postaje bodo trajala do leta 1961 in bodo stala eno milijardo in 600 milijonov lir. Od tega bo država prispevala eno milijardo 500 milijonov na osnovi zakona o kreditu 45 milijard za dvig tržaškega gospodarstva, ostalih 100 milijonov pa bo krila železniška uprava.

Brodolom tržaške ladje »Triestina«

Preteklo nedeljo 21. decembra se je v bližini svetilnika Mulo potopila tržaška tovorna ladja »Triestina«. Na ladji je bilo pet mornarjev s kapitanom Pietrom Fragiacomom. Ladja se je potopila, ker je prišlo do eksplozije. Vse mornarje je vrglo v morje, vendar so doslej našli le enega preživelega, in sicer 29-letnega mornarja Antona Polettija. Po šestih urah je priplaval do nekega samotnega skalnatga otoka, od tu pa se je zopet vrgel v morje in priplaval do večjega otočka Maslinovika, kjer ga je po treh dneh našla jugoslovanska motorna ribiška ladja »Složna Bračas«. Kljub temu da je bil premočen in brez hrane ne vzbujajo njegovo stanje nobenih skrbi. Vendar so ga vseeno pridržali v bolnišnici v Splitu. Medtem so našli še dve trupli mornarjev, ostale pa še iščejo.

Promet na progi Trst-Herpelje ustavljen

S 1. januarjem bodo ukiniteli vožnje na železniški progi Trst-Draga-Herpelje. Namesto vlakov bodo vozili avtobusi, in sicer do meje italijanski, ki so last italijanskih železnic, na jugoslovanski strani pa jugoslovanski avtobusi in se bodo potniki morali seveda presestati.

Župnija v Grljanu

Zadnje adventno nedeljo so odprli za službo božjo še nedokončano cerkev v Grljanu-Miramar. Istočasno so tudi ustanovili novo župnijo. Nova župna cerkev bo posvečena v čast tržaškima mučenikoma Eufemiji in Tekli.

glavna mestna ulica, zažarele v tisočerihi lučkah. Svetlobni oboki so prepregali ulice, drevesa ob straneh pa so tudi razodevale božično skrivnost s svojo lepo razsvetljavo. Se nobeno leto ni bilo mesto tako bogato razsvetljeno kot letos in Goričani moramo biti za to hvaležni mestnemu podjetju SELVEG, še posebno če pomislimo, da so delavci v največjem naliivu nastavljal lučke po drevsih in drugod.

Na Božič opoldne je po radiu spregovoril goriški nadškof in nam voščil k praznikom. Prav tako sta vernikom voščila tudi tržaški in videmski škof.

Preskrbljeno je bilo tudi za najubožnejše, da so na ta dan dobili dobro kosilo, otroci pa še darilne pakete. Tako je ljubezen Deteta Jezusa združila male in velike, revne in bogate v eno samo lepo družino.

Kralji Melkon, Gašpar in Baltazar so takoj protestirali zaradi takega povpraševanja, na kakršnega niso naleteli na vsej dolgi poti. Zanimali so, da bi jih vodil trgovski pohlep in dodali, da ne iščejo ničesar drugega kot zvedeti za pot, ki vodi na kraj pravice.

Herodu tako pojasnilo ni ugajalo. Hotel je zvedeti več. Zato se je podal sam v taborišče. Tedaj so mu kralji govorili o oznanilu, ki je prišlo po angelu v Perzijo, da se bo v Judeji rodil velik Kralj, govorili so mu o božji listini, ki govori o Njegovem rojstvu in podobno. Herod se je prestrašil in hotel dobiti v svoje roke ono pismo. Zato je ukazal naj zamajajo tujo karavano in preiščejo tovore. Toda komaj je dal tak ukaz, se je porušila hiša in ruševine so pokopale dvainšestdeset ljudi. Preplah, ki je zaradi tega nastal, je bil silen. Tedaj je Herodov sin Arhelaj prosil očeta, naj ne ovira na poti onih ljudi, kajti vse kaže, da so zares v božjem poslanstvu. Herod se je ustrašil

Peti kulturni večer v Gorici

V ponedeljek 22. decembra preteklega leta se je vršil v okviru SKPD, v Marijini dvorani na Placuti, uspel kulturni večer, ki je bil posvečen lanski Svetovni razstavi v Bruslju.

Predavatelj g. Mitja Bregant nam je v izbranih besedah obširno prikazal ne samo zunanjo sliko veličastne razstave, kot je bila lanska Expo, ampak podal tudi lastno analizo o pomenu razstave za zblizanje in boljše razumevanje med narodi. Se posebej nas je zanimal oni del predavanja, v katerem je predavatelj govoril o slovenski vlogi na razstavi. Tako smo bili Slovenci zastopani razen na jugoslovanskem paviljonu tudi na onih Vatikana, Kanade in morda še kakega drugega.

Sledile so projekcije lepih barvnih dia pozitiv, katere je prikazal in razlagal g. Marjan Slokar iz Trsta, ki je slike v glavnem sam posnel na Expo ter po Belgiji in Holandski.

Številno občinstvo je g. predavatelja ter g. Slokarja nagradilo z zasluženim ploskanjem. Večero so z velikim zanimanjem sledili vsi navzoči, še posebno pa oni, ki so si razstavo tudi sami ogledali.

Obvezno cepljenje otrok

Pokrajinski zdravstveni uradi so prejeli odločbo, da bodo s prihodnjim šolskim letom sprejeli v otroški vrtec samo tiste otroke, ki bodo predložili potrdilo o cepljenju proti otroški paralizii.

Te dni je pokrajinski zdravstveni urad prejel 1000 injekcij proti otroški paralizii, ki jih bodo razdelili goriškim občinam v sorazmerju s številom otrok.

Ministrstvo za zdravstvo svetuje, naj se v začetni fazi kampanje cepijo vsi otroci od treh mesecev do treh let. Cepljenje je za vse brezplačno.

Rupa

Preteklo soboto sta si v naši cerkvi obljubila večno zvestobo gđc. Dora Maraž in g. Mladen Uršič. Oba sta učitelja po poklicu. Zaradi bolezni našega č. g. župnika Karla Reje ju je zvezel domačin č. g. Hilarij Cotič, župni upravitelj v sosednem Standrežu. — Obema novoporočencema naše iskrene čestitke in voščila na novi življenjski poti.

Smrt zgladne služabnice

V bolnišnici pri Rdeči hiši je v ponedeljek zvečer mirno v Gospodu zaspala Frančiška Pavletič, zgladna služabnica dveh gospodov duhovnikov in zvesta družbenica. Rojena je bila v Standrežu leta 1881. Ze zgodaj je prišla v službo k svojem stricu, stolnemu kanoniku Pavletiču, kjer je ostala do njegove smrti. Sprejela je nato službo kuharice in hišne gospodinjice pri pokojnemu msgr. Mirku Brumatu. Tu smo imeli priliko jo večkrat videti in se seznaniti z njeno dobroto in prijaznostjo. V hiši msgr. Brumata je vel pravi duh domačnosti in prisrčnosti in k temu je tudi ona veliko pripomogla. Po smrti msgr. Brumata se je preselila v podstrešno sobico v bližini stolnice in vsa leta smo jo lahko vsako jutro videli v cerkvi, kjer je preklečala dolge ure in molila za vse. Kot zgladna družbenica se je, čeravno že bolna, udeležila še zadnjega shoda v decembru. Pred Božičem pa jo je bolezen priklenila na bolniško posteljo, da ni mogla več vstati. Vse življenje je bila boleha, a svojo bolezen je prenašala vdano in v duhu krščanske potrpežljivosti. Prepričani smo, da ji je Bog po tolikem duševnem in telesnem trpljenju podelil večno plačilo v nebesih.

Odprli bodo tečaj za urejevalce izložb

Dandanes izložbe kar tekmujejo med seboj, katera bo boljše predstavila svoje blago. Ne samo po velikih mestih, tudi

Radio Trst nas za Božič ni razočaral

Kljub požaru bogat in lep božični spored

Ko smo zadnjič videli palačo TELVE v plamenih, smo se prestrašili, da bomo ostali prav za Božič brez slovenskih oddaj. Mnogi črnogledi pa so napovedovali, da je požar sploh začetek konca. Zato je prinesla že opoldanska oddaja isti dan veliko olajšanje in pomirjenje med prebivalstvo. Ravnatelj RAI v Trstu, dr. ing. Candussi, ki je poskrbel tedaj, ko je postaja še gorela, za oddaje iz Avditorija, je naredil s tem veliko delo, ki kaže sposobnost ustanove, ki ji načeluje, obenem pa kaže preko meja tudi zmogljivost in spretnost italijanske tehnike sploh.

Zaradi te hitre ureditve smo imeli na božični večer prenos polnočnice in pester in domači božični spored, ki je bil izveden, kot beremo v Mladiki, v tistem obsegu, kot je bil zamišljen. Morda nikdar vse leto ne opravi tržaška radijska postaja v našem jeziku tolikega poslanstva kot prav za velike praznike, predvsem za Božič in Veliko noč. Radijski postaji v Ljubljani in v Kopru praznike naravnost prezreta. Čeprav velik del slovenskega prebivalstva praznike praznuje, se komunistični režim ne zmeni za to in o tem molči po časopisju in prepoveduje na radijskih postajah besedo o prazniku.

Dobili smo že več pisem in v nešteto pogovorih z ljudmi z onstran meje smo slišali, kako so vse praznike poslušali tržaško postajo. Nekatere pripovedi so naravnost ganjive. Ljudje ne vedo, kako povedati to vodstvu postaje, razen tega se tudi boje, ker mislijo, da bi se to zvedelo. Zato nam naročajo, naj izročimo v njihovem imenu vsem, ki so oddaje pripravljali in izvajali in predvsem vodstvu, ki je s takim razumevanjem odmerilo obilni čas tem oddajam, iskreno zahvalo

R A Z N O

20 odstotni povišek stanovanjskih najemnin

S prihodnjim 1. januarjem se bodo najemnine tako zvanih blokiranih stanovanj povišale za 20 odstotkov. To bo že peto 20 odstotno povišanje na osnovi zakona od maja leta 1955. Tako se bodo s prihodnjim letom stanovanja zvišala že sto odstotno.

Najemnike opozarjamo na sledeče posebne ugodnosti, ki jih določa zakon:

1. družinam, ki živijo v težkih gospodarskih razmerah, se sme najemnina zvišati le za deset odstotkov;
2. revnim družinam, ki nimajo nobenih stalnih dohodkov, se najemnina ne zviša;
3. za stanovanja, ki ne ustrezajo nomenom in minimalnim stanovanjskim predpisom, se tudi ne zviša najemnina.
4. Vsi ti stanovalci, ki imajo pravico do teh izjem, morajo napraviti prošnjo na gospodarja in mu svoje gospodarsko stanje razložiti.

Nadalje ima gospodar pravico zvišati svojim najemnikom najemnino tudi za 100 odstotkov, če uvidi, da živijo v bolj-ših gospodarskih razmerah kot on, vendar pa ne sme zvišanje preseči 40 kratno zvišanje najemnine, ki jo je najemnik plačeval pred 1. junijem leta 1946.

v Gorici danes lahko najdemo prav lepe in okusno pripravljene izložbe. Vendar to zahteva velike spretnosti in finega okusa. Zato so sklenili, da bodo tudi v Gorici odprli tečaj za urejevalce izložb. Tečaj bo ob takih urah, da se ga bodo lahko udeležili tudi osebe, ki čez dan delajo. Predpisana je starost od 14. leta dalje.

Informacije dobijo zainteresirani na sedežu Unione tipostenografica italiana v ulici Diaz 16 od 10.30 do 12.30.

nešteti anonimnih poslušalcev. Pa tudi Slovence v Italiji je radio Trst A res presentil.

Prav z oddajami kot so božične se spleta morda največja navezanost poslušalcev na postajo. Za letošnje oddaje, ki so bile gotovo izvedene v težjih okoliščinah zaradi nesreče, pa se poslušalci še posebej zahvaljujejo. Zal nam je, da je zadelo nesreča postajo in želimo, da bi še posrečilo čimprej spet vse popraviti.

Nov izdelek mirenske tovarne

»Jadran«

Tovarna čevljev »Jadran« v Mirnu pri Gorici je začela izdelovati nov tip obtutve, in sicer čevlje z gumijastimi vulkaniziranimi podplati. Izdelajo jih mesečno do 5 tisoč parov. Povpraševanja po teh čevljih je tudi v Jugoslaviji postajalo vedno večje, tako da so se tovarnarji odločili za lastno izdelavo. Doslej so take izdelke le uvažali. Upajo, da bodo v kratkem proizvodnjo še zvišali, kajti povpraševanje je vedno večje. Tovarna zaposluje 220 delavcev.

Dosssetti se bliža mašniškemu posvečenju

Znani politični delavec, univerzitetni profesor Jožef Dosssetti, ki je pri zadnjih volitvah kandidiral za župana v Bologni, je na kvatno soboto prejel diakonat. Mašniško posvečenje bo prejel na praznik sv. Treh kraljev. Lansko leto je Dosssetti zapustil univerzitetno stolico in se odpovedal vsaki politični delavnosti ter se odločil za duhovniški stan. Njegov korak je takrat v Italiji vzbudil veliko pozornost, ker so mnogi mladi italijanski krščanski politiki gledali v njem svojega idejnega voditelja.

Redovnice na svetu

Na svetu je približno 1 milijon katoliških redovnic. Na vsakih 10 tisoč katoličanov pride torej 20 redovnic. Na prvem mestu je v tej razporedbi Kanada, kjer pride na vsakih 10 tisoč katoličanov kar 96 redovnic. Najmanj pa v Braziliji, kjer pridejo na isto številko katoličanov le štiri redovnice. V Zapadni Evropi je na prvem mestu Nizozemska. Sledijo ji Anglija, Belgija, Švica. Italija z dvainštiridesetimi, Irska, Nemčija, Francoska. Kot zadnji pa Španija in Avstrija. Pripomniti je treba, da je v nekaterih deželah Zapadne Evrope vedno manj redovniških poklicev. Pri tem trpijo zlasti tisti ženski redovi in kongregacije, ki se bavijo z delom pri mladini, v bolnišnicah in šolah. Mnogo manj so prizadeti kontemplativni redovi, to je tisti, katerih članice so se posvetile molitvi, in tisti redovi, katerih članice delujejo v misijonih.

OBVESTILA

NA SVECNICO, 2. februarja 1959, se bo pred oltarjem milostne Matere božje na Sv. gori darovala sv. maša po namenu vseh onih, ki so si že in ki si bodo nabavili koledar »Svetogorska Kraljica« za leto 1959. — Oba koledarja, stenski in žepni, se še dobata pri slovenskih dušnih pastirjih, v Katoliški knjigarni v Gorici, pri Fortunatu v Trstu ter pri izdajatelju Petru Flandru v ulici Cavana 7 v Trstu.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

zar pa je naložil zlata, srebra in drage kamne. Vsi ti trije kralji so se z dvanajstim generali, častniki, knezi, dostojanstveniki, poglavarji rodov, paži in dvornimi slugi podali na dolgo pot z dvanajst tisoč ljudmi, na konjih in vsi oboroženi. Šli so za zvezdo, ki jih je vodila in šla pred njimi, se z njimi ustavljala in zopet dvigala na veliki poti. Po devetih mesecih je ta velika karavana prišla pred mesto Jeruzalem. Tedaj je zvezda nenadoma izginila. Ves Jeruzalem se je prestrašil zaradi množice oboroženih, obenem pa se zagledal v sijaj in bogastvo ter omamljajoči vonj sijaja in dišav. Nekateri so menili, da so to bogati vzhodni trgovci, drugi da so dostojanstveniki kakega daljnega dvora, da bi zvedeli, kdo so, od kod prihajajo, kam gredo in česa žele.

roče svoje Dete in sedla. Jožef pa ni čakal, da bi mu kralji morali ponoviti prošnjo. Z roko je pokazal na Mater in Dete v hlevu. Tedaj so kralji vstopili v hlev, se poklonili po orientalnem običaju do tal in položili pred Mater svoja darila. Ko pa so kralji stopili iz hleva, so se nemalo čudili, da so našli Kralja kraljev v prostoru, ki je tako malo primeren njegovi veličini. Kralji so si nato zaupali vtise in videnja, ki so jih imeli v votlini, ko so videli Dete. Gašpar je dejal, da je videl Sina božjega učlovečenega na prestolu, obdanega s slavo in vojsko angelov. Baltazar ga je videl na tronu, toda ne obdanega z vojsko angelov temveč ljudi, ki so ga častili. Melkon pa ga je počastil, ko vstaja od smrti, v nepopisnem veličastvu. Ko so si kralji povedali svoja videnja, so se znemirili. Ko pa so naslednje jutro zopet vstopili v hlev, je Gašpar videl to, kar je prej videl Baltazar; Baltazar pa to, kar je videl Melkon, in Melkon, kar je videl prej Gašpar. Tretji dan so

se kralji ponovno vrnili v hlev s svojim spremstvom in slovesno pred svojo vojsko izjavili, da je ta otrok zares Sin božji.

Kralj Melkon je tedaj položil pred Dete pisan dokument o božji obljudi in svečano nagovoril Dete in razložil zgodovino pisanega dokumenta o obljubljenem Kralju.

Kralji so še ostali nekaj dni na betlehemske poljane. Ko pa so se vračali, jim je angel pokazal drugo pot. S seboj pa so nesli Marijin dar: majhno plenico, v katero je bilo povito božje Dete. Ko so prišli v Perzijo, jih je tam čakala velika množica ljudstva, ki je željno pričakovala poročila o velikem potovanju njihovega kralja. Ko so kralji in spremstvo povedali, kar so videli, so v potrdilo resnice položili na ogenj belo plenico, katero jim je dala Mati božja. Ogenj je živahno zagorel, plenica je zažarela. Ko pa je ogenj ugasnil, je plenica ostala nedotaknjena in bela kot sneg.